
Tapte søksmål om nøytrale snuspakker

AKTUELT I FORENINGEN

LISE B. JOHANNESSEN

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no

Samfunnspolitisk avdeling

Den nye loven om at snuspakkene må ha nøytralt design, er gyldig. Det fastslo nylig Oslo byfogdembete. Dermed tapte snusprodusenten Swedish Match søksmålet mot staten.

NØYTRALE: Fra 1.juli 2018 skal alle snuspakninger ha standardisert innpakning. Foto: NTB/Scanpix

Swedish Match saksøkte staten fordi de mener endringene i tobakksskadeloven er i strid med EØS-avtalen.

– Dette er en seier for alle som arbeider for at barn og unge ikke skal begynne med tobakk, uttalte helseminister Bent Høie etter dommen.

Høie sa i forbindelse med søksmålet at det ikke er noen overraskelse at tobakksindustrien også saksøker Norge på grunn av reklamefrie tobakkspakninger. Det har de også gjort mot Australia, Frankrike og Storbritannia – og tapt alle steder

Legeforeningen støtter lovendringen

Helseministeren fremmet allerede i 2015 et forslag om standardiserte røykpakker og snusbokser. Legeforeningen ga full tilslutning til forslaget som også fikk støtte fra Verdens legeforening (WMA).

– Legeforeningen er som helseministeren bekymret for den økende snusbruken blant unge, og mener det er på tide å sette en stopper for markedsføring av tobakksprodukter rettet mot barn og unge, sier president Marit Hermansen.

Foreningen er godt fornøyd med at Swedish Match ikke førte frem med søksmålet.

– Vi har lenge etterlyst en mer ambisiøs tobakkspolitikk. Sterkere virkemidler må til om vi skal nå målet om et tobakksfritt samfunn, og det er utvilsomt en god idé å innføre nøytrale snuspakninger, sier presidenten.

Ett års frist

Nye regler om standardiserte røykpakker og snusbokser ble innført fra 1. juli 2017, men tobakksprodusentene har fått ett års frist på å innføre nøytral emballasje på tobakk- og snusprodukter. Etter 1. juli 2018 skal imidlertid sigaretter, rulletobakk og snus som selges i Norge ha standardisert innpakning.

Bakgrunnen for å inkludere snus er den dramatiske økningen i snusbruk blant unge de siste 10–15 årene. Det overordnede formålet med tiltaket er å bidra til at barn og unge ikke begynner med røyk og snus.

Mindre attraktive

Ved å begrense emballasjens reklameeffekt skal tobakksvarer gjøres mindre attraktive. Studier viser at brukerne oppfatter standardiserte tobakkspakninger som mindre attraktive enn tilsvarende pakninger med logo/merkevaredesign. Brukerne vurderer også standardiserte pakninger til å inneholde et produkt med dårligere kvalitet og dårligere smak.

Kreftforeningen har ved flere tidligere anledninger støttet forslaget om å gjøre designet på tobakksprodukter nøytralt og var statens partshjelp i saken. Generalsekretær i Kreftforeningen Anne Lise Ryel påpeker at nettopp erfaringene fra andre land som forbyr produsentene å ha emballasje som spiller på image, viser at nøytrale pakninger virker.

Røyking blant unge har gått jevnt nedover det siste tiåret samtidig som snusbruken har gått oppover. En tredel av unge menn og i underkant av hver fjerde unge kvinne snuser. Hvert år begynner over 10 000 unge i Norge å bruke snus.

Publisert: 12. desember 2017. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 19. februar 2026.